

MŮJ ROK

1980

Můj rok 1980

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Bizbooks[®]

Pavel Tatíček

Můj rok 1980 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

MŮJ ROK

1980

BizBooks
Brno 2020

MŮJ ROK 1980

Pavel Tatíček

Odpovědná redaktorka: *Jarmila Frejtichová*

Jazyková korektura: *Táňa Holečková*

Technická redakce a sazba: *Barbora Pokorná*

Obálka: *Pavel Ševčík*

Ilustrace na obálce: *Marek Rubec*

© *Pavel Tatíček, 2020*

© *ČTK, Zdeněk Havelka*

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN tištěné verze 978-80-265-0914-1

ISBN e-knihy 978-80-265-0921-9 (1. zveřejnění, 2020)

Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Vydalo nakladatelství BizBooks v Brně roku 2020 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 36 616

© *Albatros Media a. s., 2020. Všechna práva vyhrazena.*

Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována

za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem

bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

Nakladateli se přes veškeré úsilí nepodařilo najít autory některých fotografií ani jejich případné dědice. Pokud existují, nechtě nakladatele laskavě kontaktují.

OBSAH

Úvodem	4
Věnování	5
PF 1980	6
Rok podle jiných kalendářů	7
Narodili se	8
Rok Opice	11
Vítejte v roce 1980	12
Kultura	14
Hudba	18
Literatura	28
Výtvarné umění	33
Film	35
Televize	42
Média	48
Věda a technika	50
Doprava	58
Sport	64
Psst! O tom se nemluví	75
Krimi	77
Knedlíkový socialismus	80
A tuhle znáte?	122
Kalendárium	126

ÚVODEM

Vypravte se s naší knihou stojem času do doby před čtyřiceti lety! Jaký byl každodenní život v roce 1980? Čím se tento rok zapsal do historie?

Po celém světě se psalo o odbojném Polsku, v čele Nezávislého odborového svazu Solidarita stanul elektrikář z gdaňských loděnic Lech Wałęsa. Studená válka mezi Východem a Západem nabyla na intenzitě a politický vývoj poznamenal i největší světovou sportovní událost. Letních olympijských her v Moskvě se na protest proti sovětské invazi do Afghánistánu v roce 1979 nezúčastnila velká část západních států.

V naší republice žili samozřejmě lidé své každodenní životy. V závodě Orion byla sice smontována nová linka na výrobu legendárních tyčinek Deli, tak sladké ale nebylo zdaleka všechno. Spousta mladých mužů musela absolvovat to, co už dnešní mladíci vůbec neznají, zkrátka vojnu se vším všudy. Rok 1980 byl u nás také monstrózním rokem spartakiádním, v tělocvičnách po celé zemi probíhal nácvik skupin všech věkových kategorií, v červnu se Praha zaplnila cvičenci a pražské děti dostaly nečekaný dárek – spartakiádní prázdniny. Na Václavském náměstí v Praze byl s definitivní platností ukončen provoz tramvají a trasy A a C metra byly prodlouženy. Z hlavního města se dalo konečně po dálnici dojet až do Bratislavy. Od prosince tohoto roku se začala, k nelibosti vládnoucího režimu, nekonformní mládež scházet u Lennonovy zdi na Kampě.

Připomeneme si, jaké osobnosti nás právě v roce 1980 opustily. Těžko například uvěřit tomu, že již 40 let není mezi námi nesmrtelný Jan Werich nebo někdejší člen Beatles John Lennon. Jako mnoho let předtím i potom byly tehdy oblíbené písničky Karla Gotta, ale hity tohoto roku se staly např. i *Gloria* zpívajícího bubeníka Víti Vávry a *Osmý den* od skupiny Olympic. Světovým žebříčkům vévodila mj. legendární skladba kapely Pink Floyd *Another Brick in the Wall*.

Některé události spojené s rokem 1980 vás možná i překvapí. Víte, že právě v tomto roce se narodil Harry Potter? Podle přesných propočtů pozorných čtenářů knih J. K. Rowlingové legendární žák Školy čar a kouzel přišel na svět v červenci 1980. V tomto roce se také proslavila po celém světě Rubikova kostka.

P. S.: Následující stránka je pro vás, třeba pro přání jubilantům, kteří se v roce 1980 narodili.

Anebo i všem ostatním, které potěší knižní dárek plný vzpomínek...

Stránka pro tebe

PF 1980

ROK 1980 PODLE JINÝCH KALENDÁŘŮ

Gregoriánský kalendář	1980 (<i>MCMLXXX</i>)
Arménský kalendář	1428–1429
Etiopský kalendář	1972–1973
Bengálský kalendář	1386–1387
Berberský kalendář	2930
Buddhistický kalendář	2524
Byzantský kalendář	7488–7489
Čínský kalendář	16. 2. 1980 – 4. 2. 1981 <i>Opice</i>
Kalendář Francouzské revoluce	188–189 (<i>CLXXXVIII–CLXXXIX</i>)
Hebrejský kalendář	5740–5741
Hindský kalendář	1901–1902
Íránský kalendář	1358–1359
Islámský kalendář	1400–1401
Japonský kalendář	2640
Koptský kalendář	1696–1697
Korejský kalendář	4313
Perský kalendář	1358–1359
Thajský solární kalendář	2523

NARODILI SE

Jiří Welsch, český basketbalista

Lucie Vondráčková, česká herečka a zpěvačka

Ivan Bartoš, český politik

Vít Klusák, český filmový režisér

Zdeněk Grygera, český fotbalista

Jiří Havelka, český divadelní a filmový herec a režisér

Andrea Verešová, slovenská modelka

Miroslava Topinková Knapková, česká veslařka

Tomáš Rosický, český fotbalista

Ondřej Bank, český lyžař

Václav Noid Bárta, český zpěvák

Kateřina Tučková, česká spisovatelka

Pavčina Štorková, česká herečka

Helena Zet'ová, česká zpěvačka

Libor Bouček, český moderátor

27. ledna

8. března

20. března

24. března

14. května

17. června

28. června

19. září

4. října

27. října

27. října

31. října

5. listopadu

7. listopadu

2. prosince

Lucie Vondráčková

Ivan Bartoš

Andrea Verešová

Kateřina Tučková

SVĚT

Jenson Button, pilot formule 1

Regina Spektor, americká písničkářka

Ronaldinho, brazilský fotbalista

Venus Williamsová, americká tenistka

Gisele Bündchen, brazilská modelka

Macaulay Culkin, americký herec

Martina Hingisová, švýcarská tenistka

Henrik Zetterberg, švédský hokejista

Kim Kardashian, americká herečka a modelka

Christina Aguilera, americká herečka a zpěvačka

20. ledna

18. února

21. března

17. června

20. července

26. srpna

30. září

9. října

21. října

18. prosince

Ronaldinho

Venus Williamsová

Macaulay Culkin

Kim Kardashian

NARODIL SE HARRY POTTER!

Světově známou postavu malého čaroděje Harryho Pottera, žáka Školy čar a kouzel v Bradavicích, stvořila anglická spisovatelka Joanne Kathleen Rowlingová. V roce 1997 vyšel první díl série *Harry Potter and the Philosopher's Stone* (Harry Potter a Kámen mudrců). Hned na začátku knížky se dovídáme, kdy má Harry narozeniny – je to 31. července. (Ve stejný den slaví i jeho duchovní matka, spisovatelka Rowlingová, která se narodila 31. 7. 1965.) V žádné z knih J. K. Rowlingové však není uvedeno, ve kterém roce se Harry narodil. Je ale možné to vypočítat. Ve stejném roce, kdy slavil duch nebelvírské koleje Skorobezhlavý Nick 500 let od svého úmrtí, oslavil Harry 12. narozeniny. O tom se můžeme dočíst v knize *Harry Potter a tajemná komnata*. Kat sekl Sira Nicholase de Mimsy-Porpingtona, od té doby zvaného Skorobezhlavý Nick, několikrát tupou sekerou a hlava odsouzenci zůstala viset na půl palci masa a šlach. To se stalo v roce 1492. Výročí 500 let od svého úmrtí slavil Skorobezhlavý Nick tedy v roce 1992, a tehdy dvanáctiletý Harry se musel tedy narodit v roce 1980!

Jennifer Anistonová

George Lucas

Federico Fellini

ROK OPICE

16. 2. 1980 – 4. 2. 1981

V čínské astrologii vládne na rozdíl od astrologie západní jedno znamení celý jeden rok. Převážná část roku 1980 tak byla ve znamení Opice. Lidé v tomto období narození jsou inteligentní a zábavní, též spolehliví a čestní, ochotní vždy pomoci přátelům v nesnázích. Jsou družní, a zbožňují proto veškeré společenské akce. Dokážou být ale také nepořádní, neukáznění, vychytralí až škodolibí. Kovová opice (1980) je ambiciózní, hrdá a dost konzervativní. Jejím ideálním partnerem je okouzlující drak, oba si umějí maximálně vyjít vstříc. Ne nadarmo si všímáme, když se někdo opičí – mezi lidmi narozenými v tomto znamení lze nalézt spoustu známých bavičů a herců. Opice bývají přesvědčivé, zvládnou dobře vyjednávat, mají dobrou paměť a daří se jim v povoláních, jež jsou vnímána jako duševně náročná a vyžadující fantazii. Najdeme mezi nimi i řadu významných politiků.

Není divu, že mezi Opicemi najdeme tolik vynikajících herců. Z českých jsou to například **Rudolf Hrušínský, Dana Medřická, Vlastimil Brodský** či **Jiří Sovák**, kteří tvoří silný ročník 1920. Z herců zahraničních lze uvést jména jako **Tom Hanks, Jennifer Anistonová, Michael Douglas, Will Smith** nebo **Elizabeth Taylorová**. Také režiséři jsou mezi Opicemi zastoupeni velmi silně: **Federico Fellini, George Lucas, Danny Boyle, Lars von Trier...** Pokračovat bychom mohli zpěvačkami **Céline Dion** a **Kylie Minogue** a zpěváky jako **Rod Stewart** a **Johnny Cash**. Také **Karel Kryl** se narodil v tomto znamení.

Mezi další osobnosti narozené v roce Opice patří římský státník **Julius Caesar**, geniální renesanční malíř a vědec **Leonardo da Vinci**, anglický spisovatel **Charles Dickens**, americký prezident **Harry S. Truman**, dirigent **Herbert von Karajan**, tenistka **Martina Navrátilová**, mág **David Copperfield**, pilot F1 **Michael Schumacher**, cestovatel **Jiří Hanzelka** či básník **Ivan Martin Jirous**.

VÍTEJTE V ROCE 1980

Drazí spoluobčané, soudružky a soudruzi!

Dovolte mi, abych vás jménem ústředního výboru Komunistické strany Československa, ústředního výboru Národní fronty, jménem československé vlády i jménem svým co nejupřímněji pozdravil na prahu nového roku 1980. Ze srdce vám přeji dobré zdraví, mnoho úspěchů v práci, klidný mírový život, pohodu a štěstí v osobním a rodinném životě. Zdravím také naše občany, kteří plní pracovní povinnosti za hranicemi vlasti.

Poslední týdny znovu ukázaly, že reakční síly ve Spojených státech a zemích západní Evropy se nechtějí smířit s pozitivním vývojem a snaží se znovu roztočit kolo závodů ve zbrojení v Evropě se všemi nebezpečnými důsledky.

Právě k tomuto cíli směřuje nedávné rozhodnutí rady Severoatlantického paktu o výrobě raketových jaderných zbraní středního doletu a jejich rozmístění na území některých západoevropských zemí. Toto rozhodnutí právem vyvolalo silnou vlnu odporu u nás, v dalších socialistických zemích i v pokrokovém veřejném mínění celého světa. Jeho schválením vzaly na sebe Spojené státy a další členské země NATO vážnou odpovědnost za důsledky, které může mít pro další vývoj.

Státy socialistického společenství ukazují národům Evropy a celého světa jinou, daleko přijatelnější a prospěšnější cestu. Je to cesta dalšího upevňování míru, bezpečnosti a rozvoje plodné mezinárodní spolupráce.

Tento cíl sledují návrhy, s nimiž se k vládám i veřejnému mínění členských států NATO obrátily státy Varšavské smlouvy. Jeho výrazem je i konstruktivní mírový program, který při oslavách 30. výročí NDR v Berlíně předložil generální tajemník ÚV KSSS a předseda prezidia Nejvyššího sovětu SSSR L. I. Brežněv.

To je politika, která vyjadřuje nejvlastnější zájmy našeho lidu. Proto ještě dále vystupňujeme svůj podíl na společném úsilí socialistických zemí o její realizaci. Jsme přesvědčeni, že společný postup všech mírových, demokratických, realisticky uvažujících sil může zmařit nebezpečné záměry imperialismu a zabezpečit další mírový vývoj na našem kontinentě. (...)

Drazí přátelé!

Vstupujeme do nového roku, ve kterém oslavíme 35. výročí vyvrcholení národně osvobozenického zápasu našeho lidu, osvobození Československa slavnou Sovětskou armádou. S vděčností, úctou a láskou vzpomeneme na naše osvoboditele – sovětské vojáky – i účastníky domácího i zahraničního odboje.

Připomeňme si vítěznou cestu budování socialismu. Jsem přesvědčen, že v jubilejním roce našeho osvobození, v posledním roce této pětiletky, se společně přičiníme o to, abychom dále rozvinuli slavný odkaz bojovníků za naši národní a sociální svobodu, za vybudování socialistické společnosti.

Přeji vám všem v nastávajícím roce ještě jednu mnoho zdraví, hodně radosti a spokojenosti v osobním životě. Ať je rok 1980 dalším rokem šťastného mírového života a tvořivé práce našeho lidu, dalším rokem úspěšného socialistického rozvoje naší drahé vlasti!

(Rudé právo, 2. ledna 1980 – novoroční projev – kráceno)

KULTURA

